

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Ústecký inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Klášterec n. O., Dlouhá ul. 540, okres Chomutov

Dlouhá 540, 431 51 Klášterec nad Ohří

Identifikátor: 600 076 695

Termín konání orientační inspekce: 15., 16. a 17. května 2002

Čj.	053 40/02-1002
Signatura	oflav128

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Šestitřídní mateřská škola s celodenním provozem je umístěna v okrajové části sídlištní zástavby ve třech účelově postavených budovách, obklopena je velkou zahradou. V současné době je v provozu pět tříd, ve kterých je celkově zapsáno sto dvacet pět dětí, z toho sedmáct s odloženým začátkem povinné školní docházky, šest dětí mladších tří let, z nich čtyři navštěvují mateřskou školu nepravidelně. Součástí mateřské školy je školní jídelna.

Na základě požadavku rodičů povolila ředitelka výjimku z počtu zapsaných dětí na sto padesát. Povolená výjimka nepřesahuje stanovenou kapacitu školy. Do tříd jsou děti ve většině případů rozděleny podle věku.

Záměrem orientační inspekce bylo dílčí zhodnocení kvality vzdělávací činnosti a podmínek vzdělávání. Sledovány byly spontánní pohybové činnosti a volné hry dětí, řízené integrované činnosti a sebeobslužné dovednosti.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Řízené a spontánní činnosti

Plánování vzdělávací činnosti převážně vychází z Programu výchovné práce pro mateřské školy. Využíván je metodický materiál „Jak plánovat a efektivně pracovat s předškolními dětmi“. Úroveň plánování je v jednotlivých třídách rozdílná, v několika případech jsou úkoly řazeny do výchovných složek, v jednom případě jsou stanoveny cíle a k nim naplánovány konkrétní činnosti. Ve dvou případech nejsou výchovně-vzdělávací plány zpracovány, učitelky zde plánují ze dne na den, úkoly si vybírají z rozličných odborných publikací pouze pro řízené činnosti. Z tohoto způsobu plánování není patrné plnění vybraného úkolu v dalších organizačních celcích, plánování je nahodilé, postrádá systém.

Způsob plánování není ve většině případů v souladu se současnými trendy a zjevně nepostihuje hlavní cíle koncepce školy, má rezervy zejména v ucelenosti a prostupnosti úkolů. Motivační celky ani tematické okruhy ve většině případů nejsou stanoveny. Uvedené nedostatky kontrastují s přímým vedením vzdělávacího procesu, kdy učitelky plně uplatňují práci s tématy a daří se jim pracovat s cílem v integrovaných činnostech.

Ve všech třídách jsou plánovány náměty pro rozvoj grafomotoriky a cvičení pro rozvoj mluvidel. V předškolních třídách jsou zpracovány plány osobnostního rozvoje dětí s odloženou školní docházkou.

Výchovně-vzdělávací práci **personálně** zajišťuje deset učitelek včetně ředitelky. Všechny jsou odborně a pedagogicky způsobilé. Ředitelka školy absolvovala dvouletý cyklus vzdělávání vedoucích pedagogických pracovníků, získala osvědčení z kurzů výpočetní techniky, nových trendů ve výchově předškolního dítěte, asertivity v pedagogické interakci. Dvě učitelky včetně ředitelky získaly osvědčení k seznamování dětí s německým a jedna učitelka s anglickým jazykem, dvě učitelky absolvovaly kurz logopedické prevence a jedna učitelka kurz hry na flétnu. Odborné znalosti i dovednosti uplatňují jak v běžné vzdělávací práci s dětmi, tak při vedení kroužků (seznamování s německým a anglickým jazykem, výtvarný, hudebně-pohybový, aerobik, náprava lehčích vad řeči a hra na zobcovou flétnu).

Prostorové a materiální podmínky jsou vzhledem k počtu zapsaných dětí ve třídách a k realizaci spontánních a řízených činností příkladné. Vybavení nábytkem je účelné. V současné době jsou dvě třídy nově doplněny stolkami a židličkami, které odpovídají rozdílnému vzrůstu docházejících dětí. Rozčlenění prostoru tříd vyhovuje nejrozličnějším skupinovým i individuálním činnostem a umožňuje kvalitně provádět plánované aktivity,

volný pohyb i relaxaci. U každé třídy je šatna a sociální zařízení. Ve třídách jsou vytvořeny pestré, stálé hrací koutky s řadou současných hraček, včetně dětského nábytku, stavebnic a doplňků pro rozvíjení her. Třídy jsou dostatečně vybaveny rozmanitými inspirujícími pomůckami a materiály, audio technikou, klavíry a hudebními i tělovýchovnými pomůckami. Zejména vybavení pro spontánní aktivity a volné hry dětí je vynikající. Ke hračkám, pomůckám i knihám mají děti volný přístup. Volná šestá třída je využívána jako tělocvična. Ve škole jsou vyčleněny místnosti pro kroužek nápravy lehčích vad řeči a pro kroužek výtvarných dovedností.

Ve sledovaných spontánních i řízených integrovaných činnostech učitelky efektivně využívaly množství didaktických a tělovýchovných pomůcek, rytmických i melodických hudebních nástrojů, maňásků, výtvarného i pracovního materiálu. Všechny sledované hry i integrované činnosti byly příkladně materiálně zajištěny. Využití pomůcek bylo cíleně promyšleno.

Dětská knihovna je bohatě vybavena současnými tituly. Učitelská knihovna je velmi dobře vybavena řadou moderních publikací z oblasti předškolní výchovy a řízení mateřské školy. Hračky, učební pomůcky i knihy jsou pořizovány účelně, v souladu s hlavními cíli školy.

Z hlediska **psychohygieny** je průběh pobytu dětí v mateřské škole příkladně promyšlen a uzpůsoben potřebám a zájmům dětí. Plně je realizován rozvolněný režim dne, v němž funkčně prolínají jak spontánní, tak řízené a pohybové aktivity. Respektována je individuální potřeba volného pohybu a relaxace. Sledované programově řízené činnosti byly organizovány ve skupinkách i jednotlivě v průběhu celého dopoledne, čímž si učitelky vytvářely prostor pro cílený individuální přístup k dětem, respektování jejich potřeb, zájmů a pracovního tempa. Účelně je zohledňována individuální potřeba odpočinku. Nespávým dětem jsou nabízeny zajímavé činnosti. Denně je zařazováno cvičení a pobyt venku. V základní péči je respektován tříhodinový interval mezi jídly. Po celý den mají děti k dispozici pití.

Všechny prostory mateřské školy jsou vzorně udržovány v čistotě a pořádku. Citlivě, s jemným vkusem, je uspořádána výzdoba tříd i přilehlých prostor s využitím různých výtvarných technik a rozličného výtvarného i pracovního materiálu, včetně přírodnin. Upravené a vyzdobené prostředí mateřské školy umocňuje citové prožitky dětí.

Organizace činností byla plynulá. V průběhu dne měly děti dostatek příležitostí a času volně si hrát a rozvíjet vlastní iniciativu. Aktivitu a zájem projevovaly tam, kde mohly samy vybírat mezi připravenou nabídkou různých činností nebo se zaměstnávat podle vlastního přání. Řízené činnosti probíhaly ve skupinkách, individuálně nebo frontálně. Učitelky respektovaly úroveň vyspělosti dětí a navazovaly na jejich dosavadní zkušenosti, poznatky a dovednosti.

Formy práce odvozené z vlastní činnosti, s dostatkem podnětů a bez úzkého zaměření na jednotlivé výchovné složky, splňovaly požadavek prožitkového učení. Zařazována byla smyslová výchova a prvky tvořivé dramatiky. Vytvářeny byly situace, které podporovaly rozvoj logického myšlení, řešeny byly rébusy, hádanky a problémové situace. Výrazně bylo upřednostňováno učení prožitkem a práce po skupinkách. Vždy byly respektovány věkové zvláštnosti dětí.

Metody práce navozovaly způsob učení přirozeným napodobováním a vnitřním prožitkem dítěte. V rovnováze byly metody slovní, názorné i praktické činnosti. Všechny nabízené aktivity byly tematicky zaměřeny, promyšleně se v nich integrovaly všechny výchovné složky. Jejich pestrost podporovala iniciativu dětí, rozvoj fantazie a tvořivosti.

Organizace činností spojená se životosprávou a hygienou byla pružná. Děti jsou vedeny k samostatnosti při sebeobsluze, ve většině případů mají tyto návyky již zažitě. Společenské a kulturní návyky jsou rozvíjeny s ohledem na jejich věk a schopnosti.

Při organizaci činností, volbě metod a forem práce se prokázala dlouholetá pedagogická zkušenost učitelek.

Motivovat děti k různým aktivitám se dařilo zejména vhodnou úpravou prostředí, vyprávěním a pestrou nabídkou pomůcek. Účinná byla zvláště motivace vycházející z prožitků a zkušeností dětí. Učitelky je často povzbuzovaly, chválily, oceňovaly snahu a pokrok. Taktním a citlivým způsobem byly děti vedeny k elementárnímu hodnocení různých situací. Učitelkám se daří vytvářet radostné prostředí a klidnou pohodu. O dětech jsou vedeny záznamy, které jsou zaznamenávány do jednotných záznamových listů.

Interakce a komunikace je oboustranně vstřícná. Děti komunikují přirozeně. Zejména při volných hrách byl vytvářen prostor pro volné vyjadřování a vzájemné rozmlouvání. Učitelky citlivě reagovaly na spontánní projevy dětí, vedly je svým vlastním klidným přístupem k dodržování dohodnutých pravidel při výběru a uklidu hraček a pomůcek, pěstování hygienických návyků a učily je spolupracovat. Vzniklé konflikty řešily s pedagogickým taktem a podporovaly pozitivní vzájemné vztahy mezi dětmi.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

Plánování vzdělávací činnosti je průměrné. Personální podmínky vzdělávací činnosti jsou vynikající. Vytvořené materiální a prostorové zázemí je zcela mimořádné. Psychohygienické podmínky jsou příkladné. Organizace činnosti i zvolené metody a formy vzdělávací práce jsou vynikající. Úroveň motivace a hodnocení je příkladná. Interakce a vzájemná komunikace je rovněž příkladná.

Ve všech sledovaných oblastech je kvalita vzdělávací činnosti celkově hodnocena jako vynikající.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Při **plánování** rozvoje mateřské školy ředitelka vycházela z velmi dobré znalosti místních podmínek, potřeb zařízení, analýzy uplynulého období a schopnosti pedagogického sboru. Koncepce školy obsahuje dlouhodobé cíle, které nastiňují cestu pro rozvoj a posilování dětské osobnosti, jsou specifikovány směrem k jednotlivým třídám a zohledňují věkové složení dětí. Cílem koncepce je rozvoj osobnosti, příprava dětí pro život a pro vstup do základní školy. Na dlouhodobý cíl navazuje konkrétně rozpracovaný roční plán školy. Roční plán obsahuje krátkodobé cíle, které jsou formulovány jasně a přehledně, stanoveny jsou i prostředky jejich realizace. Jeho splnění je reálné.

Hlavní úkoly plánu jsou zaměřeny na oblast výchovně-vzdělávací a na vzdělávání učitelek. V oblasti vzdělávací je zahrnuta nadstandardní činnost školy a péče o děti se speciálními potřebami (logopedická péče, zájmové kroužky a péče o děti s odloženou školní docházkou). Plán obsahuje rovněž úkoly pro upevňování pedagogické funkce školy směrem k rodičovské veřejnosti a úkoly pro spolupráci se základní školou a se zřizovatelem. Přílohou plánu práce školy je plán kontroly řízení včetně hospitační činnosti, plán pedagogických rad, provozních porad a akcí školy.

Organizace chodu školy má jasně stanovená pravidla a je přizpůsobena místním, personálním i finančním podmínkám. Statutárním zástupcem školy je ředitelka. Stanovila kompetence a povinnosti jednotlivých pracovníků, jejich pracovní dobu efektivně přizpůsobila délce provozu školy a počtu zaměstnanců. Účelně v režimu dne stanovila přestávku na odpočinek. Organizační a pracovní řád postihuje práva a povinnosti pracovníků. Vnitřní život školy se řídí zásadami provozního řádu.

Vnitřní informační systém je pružný. Důležité a aktuální informace jsou vyvěšeny na nástěnce pro zaměstnance, ředitelka upřednostňuje každodenní osobní kontakt. Podle plánu jsou svolávány pedagogické rady i provozní porady, zápisy z nich jsou věcné. Součástí jednání pedagogických rad je pravidelné předávání poznatků ze vzdělávacích akcí i ze samostudia

učitelek a z hodnocení kontrolní a hospitační činnosti ředitelky školy.

Vnější informační systém je zaměřen především k rodičům a k základní škole, hlavní náplní jsou rozličné společné akce. Oblast spolupráce s rodinou obsahuje kvalitní náměty i prostředky, kdy je rodičům umožněna spolupráce a aktivní účast na životě školy. Efektivní formou spolupráce s rodiči jsou společné akce (výlety, brigády, besídky). Škola rodičům nabízí společné schůzky, poradenské dny, přímé ukázky práce s dětmi, apod. Svou pozitivní roli sehrávají i nástěnky pro rodiče, které mají kvalitní odbornou a pro rodiče srozumitelnou náplň. Jako zpětnou vazbu a zdroj sebehodnocení škola využila ankety, kdy si zjišťovala anonymní formou názory rodičů i dětí na činnost mateřské školy. Z obsahu dotazníků je patrné, že rodičům i dětem se v mateřské škole líbí a s její činností jsou spokojeni. Nedílnou součástí vnějšího informačního systému je vnitřní řád školy, který vychází z příslušných právních předpisů a místních podmínek. Rodiče s ním byli seznámeni.

Mateřská škola spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou, s pediatrem a s klinickým logopedem.

Organizační struktura plně vychází z daných podmínek a vytváří optimální podmínky pro uskutečňování programu mateřské školy.

Při kontrole vedení povinné dokumentace (Evidenční listy, Docházky dětí a Přehledy výchovné práce) byly zjištěny drobné nedostatky, které byly odstraněny v průběhu inspekce (neúplnost údajů v Evidenčních listech, zápisy v Přehledech výchovné práce jsou obecné, stručné, nepostihují konkrétní činnosti uskutečňované s dětmi v průběhu dne).

Vedení a motivování pracovníků je zaměřeno na bezproblémový chod školy a na uplatňování nových trendů ve vzdělávací činnosti. Ředitelka má velmi dobrý přehled o práci zaměstnanců, je schopna inovovat způsob řízení. Provádí pravidelně hodnocení pracovníků, na základě stanovených kritérií posuzuje a oceňuje kvalitu jejich práce. Sama se průběžně sebevzdělává, pružně reaguje na nové trendy v předškolní výchově a zavádí je do praxe. Vytváří příznivé podmínky pro účast učitelek ve vzdělávacích seminářích a pro samostudium současné odborné literatury a odborných časopisů, kterých je v pedagogické knihovně dostatek. V současné době se učitelky připravují na práci s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání, písemně zpracovávají myšlenkové cesty a tematické bloky.

Odborné způsobilosti a schopnosti učitelek ředitelka školy využívá pro zkvalitňování vzdělávacího procesu, pro uskutečňování nadstandardních aktivit školy i při prezentaci školy na veřejnosti (články v místním tisku, výstavy a přehlídky v rámci města, účast školy na oblastních kolech „Mateřinka“, každoročně v rámci města účast na přehlídce mateřských škol „Klášterecké jaro“). Jedenkrát ročně vydává škola svůj časopis, kde prezentuje výsledky své činnosti, zaměření mateřské školy a její nadstandardní činnost.

Kontrolní mechanismy postihují všechny oblasti chodu školy. Plán kontroly a řízení je zpracován do jednotlivých měsíců. Plnění pracovních povinností a provozu školy je kontrolováno každodenně v běžném pracovním kontaktu a je pravidelně vyhodnocováno při provozních poradách. Hospitační činnost je plánovaná, její cíle vycházejí z hlavních úkolů ročního plánu. Závěry z kontrol i hospitačí jsou s pracovníky projednávány.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Plánování je promyšlené a funkční. Účelnost plánování je vzhledem k podmínkám školy hodnocena jako vynikající. Organizační uspořádání a vzájemná informovanost jsou příkladné. Systém vedení a motivování pracovníků je dán přirozenou autoritou ředitelky a je hodnocen jako vynikající. Kontrolní mechanismy poskytují potřebnou zpětnou vazbu, jsou hodnoceny jako příkladné.

Vytvořené podmínky pro vzdělávání jsou ve sledovaných oblastech celkově hodnoceny jako vynikající.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení mateřské školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 20. června 2002, č. j. 200 09;
- povinná dokumentace k evidenci dětí podle § 45 b, odst. 1, písm. a) zákona č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů – přehledy výchovné práce, evidenční listy a docházky dětí;
- Analýza podmínek předškolního vzdělávání ve školním roce 2000/2001;
- Koncepce a program školy pro školní rok 2001/2002;
- plány vzdělávací činnosti ve třídách;
- záznamové listy (pozorování dětí) v jednotlivých třídách;
- záznamové listy doplněné o náměty pro individuální práci s dětmi s odloženou školní docházkou;
- Vnitřní řád školy pro školní rok 2001/2002;
- Zásady provozního řádu mateřské školy;
- plán kontrolní a hospitační činnosti ředitelky školy pro školní rok 2001/2002;
- zápisy z kontrol a hospitací ředitelky školy za školní rok 2001/2002;
- plán pedagogických rad a provozních porad pro školní rok 2001/2002;
- záznamy z pedagogických rad a provozních porad za školní rok 2001/2002;
- kritéria pro hodnocení pracovníků.

ZÁVĚR

Mateřská škola svým vzdělávacím programem vytváří mimořádně příznivé podmínky pro individuální osobnostní rozvoj dětí, její vzdělávací činnost je ve sledovaných oblastech celkově hodnocena jako vynikající. Podmínky vzdělávání jsou ve sledovaných oblastech celkově hodnoceny jako příkladné.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektorky:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Marie Behenská	Marie Behenská
Členka týmu	Mgr. Alena Nováková	Mgr. Alena Nováková

V Sokolově dne 6. června 2002

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 20. června 2002

Razítko

Ředitelka předškolního zařízení

Jitka Vlková

Jitka Vlková
podpis

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
KÚ OŠMT Ústí nad Labem	4. července 2002	47/02
Zřizovatel: Město Klášterec nad Ohří	4. července 2002	48/02

Připomínky ředitelky předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány